

Roll No. ....

Total Pages : 4

2634/M

M-10/2051

UNDERSTANDING THE SELF

Paper–XXI

Semester–IV/VIII

Time Allowed : 1½ Hours] [Maximum Marks : 35

Note : The candidates are required to attempt **one** question each from Sections A and B carrying 10 marks each and the entire Section C consisting of 5 short answer type questions carrying 3 marks each.

SECTION—A

1. Discuss the role of at School inter-linkages within socio-cultural contexts in the process of socialization and development of self of an individual. 10

2634/M/611/W

[P. T. O.

2. Elaborate upon the influence of Media messages and Technology on identity formation of a person.

10

SECTION—B

3. Explain the Schooling as a process of identity formation of an individual in detail. 10
4. Deliberate upon the constructive role of Education in “moving towards peaceful living”. 10

SECTION—C

5. Write short notes on the following : 5×3=15
  - (i) Role of home in Development of self.
  - (ii) Need of identity formation.
  - (iii) Socialization.
  - (iv) Humanistic identity.
  - (v) Critical Pedagogy.

2634/M/611/W

2

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਇਕ-ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 5 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

1. ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਵੈ ਦੇ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਦਰਭਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 10
2. ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਤਰ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—B

3. ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਕੂਲਿੰਗ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10
4. “ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਚਲਣਾ” ਵਿੱਚ ਸਿਖਿਆ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਸ਼ੀਲ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 10

ਭਾਗ—C

5. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ: 5×3=15
  - (i) ਸਵੈ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਘਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ।
  - (ii) ਪਹਿਚਾਣ ਬਣਤਰ ਦੀ ਲੋੜ।
  - (iii) ਸਮਾਜੀਕਰਨ।
  - (iv) ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪਹਿਚਾਣ।
  - (v) ਸੰਕਟਮਈ ਅਧਿਆਪਕੀ।